

Til lovforslag nr. L 45

Folketinget 2015-16

OMTRYK
(Korrekturrettelser)

Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 10. december 2015

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af kursgevinstloven, ligningsloven, pensionsafkastbeskatningsloven, statskatteloven og forskellige andre love

(Skattemæssig behandling af negative renter, forrentning af pensionsafkastskat og renter vedrørende visse pensionsordninger m.v.)

[af skatteministeren (Karsten Lauritzen)]

1. Ændringsforslag

Skatteministeren har stillet 5 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 10. november 2015 og var til 1. behandling den 17. november 2015. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Skatteudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og skatteministeren sendte den 18. september 2015 dette udkast til udvalget, jf. SAU alm. del – bilag 44 (folketingsåret 2014-15, 2. samling). Dele af lovforslaget har ikke været sendt i høring inden fremsættelsen, og lovforslaget blev derfor sendt i fornyet høring samtidig med fremsættelsen, for så vidt angår disse dele. Den 10. og den 16. november 2015 sendte skatteministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget. Den 8. december 2015 sendte skatteministeren supplerende høringssvar og et notat herom til udvalget.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til vedtagelse med de stillede ændringsforslag.

Alternativets medlemmer af udvalget finder det positivt, at der vedtages et lovforslag, der muliggør en ordentlig håndtering af negative renter og dermed løser et akut problem. ALT kan dermed støtte lovforslaget.

Et mindretal i udvalget (EL) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og de stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Af skatteministeren, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af EL):

Til § 1

1) I den under nr. 3 foreslåede § 22 A ændres i stk. 1, nr. 4, »lånets løbetid« til: »obligationernes løbetid«.

[Betingelsen om, at der skal være tale om et lån med et rentegulv på 0 pct. i lånets løbetid, ændres til kun at skulle være opfyldt i obligationernes løbetid]

Til § 3

2) Efter nr. 6 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 18 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Er den overdragende institution skattepligtig efter § 7 og den fortsættende institution skattepligtig efter § 8, kan der kun succederes efter stk. 2 i værdier, der indgår i opgørelsen af beskatningsgrundlaget for den fortsættende institution. Aktiver og passiver i den overdragende institution,

hvori der ikke succederes efter 1. pkt., anses for afstået til handelsværdien af den overdragende institution. Afståelsessummen for driftsmidler omfattet af afskrivningslovens § 5 D forhøjes ikke med 15 pct., jf. afskrivningslovens § 5 D, stk. 4. For driftsmidler omfattet af afskrivningslovens § 5 D opgøres en skatteforpligtelse svarende til skatteværdien af 15 pct. af afståelsessummen efter 3. pkt. Skatteværdien beregnes med den skatteprocent, der i henhold til § 2 gælder for det indkomstår, hvor omdannelsen m.v. har virkning. Skatteforpligtelsen medregnes i skatten for det indkomstår, hvor driftsmidlet afstås. Skatteforpligtelsen bortfalder den 1. januar 2018.««

[Ved omdannelse m.v. fra en pensionskasse m.v. til et livsforsikringselskab sker der beskatning efter pensionsafkastbeskatningsloven af genvundne afskrivninger]

3) Efter nr. 10 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 24, stk. 1, 3. pkt., ændres »et værdipapir« til: »aktiver og passiver«.

[Regel, der tydeliggør opgørelsen af gevinst eller tab på aktiver og passiver ved ophør af skattepligten for et pensionsinstitut]

Til § 8

4) Efter stk. 6 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 01. § 3, nr. 01, har virkning for omdannelser m.v. med overdragelsesdato den 1. januar 2016 eller senere.«

[Virkningstidspunkt for ændringsforslag nr. 2]

5) Efter stk. 6 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 02. § 3, nr. 02, har virkning fra og med indkomståret 2016.«

[Virkningstidspunkt for ændringsforslag nr. 3]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Formålet med ændringsforslaget er at skabe større fleksibilitet for de realkreditinstitutter m.v., der som led i håndteringen af negative renter ønsker at udstede lån med et rentegulv på 0 pct.

I den foreslåede bestemmelse til kursgevinstlovens § 22 A, som indeholder en særregel for beskatning af lån med rentegulv, er der i bestemmelsens stk. 1 opregnet fire betingelser for, at reglen finder anvendelse.

Ifølge den foreslåede § 22 A, stk. 1, nr. 4, er det en betingelse for anvendelse af reglen, at lånets rente ikke i lånets løbetid kan blive mindre end 0 pct. Med ændringsforslaget foreslås denne betingelse ændret til, at lånets rente ikke i obligationernes løbetid skal kunne blive mindre end 0 pct.

Det betyder, at lånevilkårene skal indeholde en betingelse om et rentegulv på 0 pct. i obligationernes løbetid.

Det bemærkes i øvrigt, at en ændring af vilkårene i lånets løbetid kan medføre, at lånet anses for indfriet ved optagelse af et nyt lån. Hvorvidt ændringer i lånevilkårene (f.eks. fra et lån baseret på obligationer med rentegulv til et lån baseret på obligationer uden rentegulv) skal anses for at udgøre en

indfrielse af det gamle lån og etablering af et nyt lån, afgøres på baggrund af de i praksis udviklede kriterier herfor. Der er ikke med ændringsforslaget tilsigtet en ændring heraf.

Til nr. 2

Formålet med ændringsforslaget er at forhindre, at en pensionskasse m.v., der foretager en skattefri omdannelse til et livsforsikringselskab, kan undgå beskatning af genvundne afskrivninger.

Som følge af EU-Domstolens underkendelse af de danske pensionsbeskatningsregler i dom af 30. januar 2007 i sag C-150/04, Kommissionen mod Danmark, blev pensionsafkastbeskatningen i 2010 opdelt i to dele, en såkaldt institutskat og en såkaldt individualskat. Før 2010 var der kun en institutskat, og beskatningsgrundlaget for pensionskasser m.v. og livsforsikringselskaber blev som udgangspunkt opgjort på samme måde, dvs. på baggrund af indkomstårets formueafkast.

Fra 2010 er opgørelsen af beskatningsgrundlaget for pensionskasser m.v. og livsforsikringselskaber væsentligt forskellig.

Institutskatten for livsforsikringselskaber beregnes som udgangspunkt på baggrund af forskellen mellem de ufordelte midler ved indkomstårets udgang og de ufordelte midler ved indkomstårets begyndelse (lagerprincippet), jf. pensionsafkastbeskatningslovens § 8. Beskatningsgrundlaget opgøres således på baggrund af indkomstårets ændring i visse regnskabsmæssige passivposter, der er værdiansat til markedsværdier.

Institutskatten for pensionskasser m.v. beregnes derimod fortsat på baggrund af indkomstårets formueafkast, jf. pensionsafkastbeskatningslovens § 7. Dette medfører, at gevinst eller tab på et aktiv som hovedregel opgøres på baggrund af indkomstårets ændring i markedsværdien på aktivet (lagerprincippet). Den eneste undtagelse herfra er, at indkomst fra anden erhvervsvirksomhed end forsikrings- og pensionskasevirksomhed opgøres efter skattelovgivningens almindelige regler om skattepligtig indkomst, herunder med adgang til at foretage skattemæssige afskrivninger på driftsmidler.

Denne undtagelse medfører f.eks., at en pensionskasse kan afskrive på sine erhvervmæssige aktiver og derfor skal føre to regnskaber for værdien af disse aktiver – et regnskab over den nedskrevne værdi til brug for skatteberegningen og et regnskab over markedsværdien til brug for årsrapporten.

Reglerne for skattefri omstruktureringer i pensionsafkastbeskatningsloven forhindrer ikke, at de kan anvendes på en omstrukturering mellem en pensionskasse og et livsforsikringselskab. Reglerne er imidlertid ikke affattet med henblik på skattefri omstruktureringer mellem pensionskasser m.v. og livsforsikringselskaber, hvilket først blev selskabsretligt muligt i 2012.

Reglerne tager således ikke højde for, at en pensionskasse, der har investeret i afskrivningsberettigede aktiver, og som vælger at foretage en skattefri omdannelse til et livsforsikringselskab, også succederer i de skattemæssige nedskrevne værdier, selv om de ikke indgår i opgørelsen af beskatningsgrundlaget for det fortsættende livsforsikrings-

selskab. Dette medfører, at de afskrivningsberettigede aktiver ikke anses for afstået ved omdannelsen, og at der derfor ikke skal foretages afståelsesbeskatning, herunder beskatning af genvundne afskrivninger efter afskrivningsloven.

Da det fortsættende livsforsikringsselskab som nævnt opgør beskatningsgrundlaget på baggrund af indkomstårets ændring i markedsværdien af visse regnskabsmæssige passivposter og ikke som pensionskassen på baggrund af en direkte beskatning af indkomstårets formueafkast, vil livsforsikringsselskabets efterfølgende afhændelse af aktivet heller ikke medføre beskatning af genvundne afskrivninger ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget efter pensionsafkastbeskatningsloven. Konsekvensen af den skattefri omstrukturering vil derfor være, at en pensionskasse m.v., der f.eks. foretager en skattefri omdannelse til et livsforsikringsselskab, kan undgå beskatning af genvundne afskrivninger.

Det bemærkes, at når en pensionskasse m.v., f.eks. ved en omdannelse til et livsforsikringsselskab, overgår fra at være undtaget fra selskabsskattepligt til at blive selskabsskattepligtig, kan livsforsikringsselskabet afskrive på de erhvervs-mæssige aktiver efter afskrivningslovens regler på grundlag af handelsværdien på tidspunktet for overgang til selskabsskattepligt.

Denne generelle regel i selskabsskatteoven for fastsættelse af indgangsværdier ved overgang til selskabsskattepligt medfører således sammen med den manglende beskatning af genvundne afskrivninger i pensionsafkastbeskatningsloven, at en pensionskasse m.v., der f.eks. omdanner sig til et livsforsikringsselskab efter gældende regler, vil kunne afskrive to gange – én gang som pensionskasse efter pensionsafkastbeskatningsloven og én gang som livsforsikringsselskab efter selskabsskatteoven – på den del af aktivets værdi, der svarer til de genvundne afskrivninger.

Dette er en utilsigtet konsekvens af, at reglerne i pensionsafkastbeskatningslovens § 18 om skattefri omstruktureringer også finder anvendelse på omstruktureringer mellem pensionskasser m.v. og livsforsikringsselskaber, der grundlæggende opgør beskatningsgrundlaget på så forskellige måder, at der ikke er nogen af værdierne i pensionskassen m.v., der indgår ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget i det fortsættende livsforsikringsselskab bortset fra uudnyttet negativ skat.

Det foreslås derfor at ændre bestemmelsen, så der ved skattefri omstrukturering mellem en pensionskasse m.v. og et livsforsikringsselskab med livsforsikringsselskabet som den fortsættende institution kun kan ske succession i værdier, der indgår i opgørelsen af beskatningsgrundlaget for den fortsættende institution.

Da et livsforsikringsselskab ikke beskattes direkte af indkomstårets formueafkast, indebærer forslaget, at et livsforsikringsselskab ikke kan succedere i de skattemæssige værdier af formueaktiverne i en pensionskasse.

Efter forslaget skal aktiver og passiver, hvori der ikke sker succession, anses for afstået til handelsværdien i den overdragende pensionskasse ved opgørelsen af beskatningsgrundlaget i det sidste indkomstår, hvor pensionskassen er en selvstændig skattepligtig institution. Bestemmelsen medfører, at der vil skulle ske afståelsesbeskatning af aktiver og

passiver, herunder beskatning af genvundne afskrivninger efter afskrivningslovens regler, til handelsværdien, selv om omdannelsen foretages efter pensionsafkastbeskatningslovens § 18.

I praksis vil bestemmelsen kun få betydning for beskatningen af pensionskassens afskrivningsberettigede aktiver, da pensionskassens øvrige aktiver og passiver i forvejen opgøres på baggrund af markedsværdier.

For omdannelser m.v. fra en pensionskasse m.v. til et livsforsikringsselskab efter pensionsafkastbeskatningslovens § 18 foreslås det dog, at afståelsessummen for driftsmidler omfattet af afskrivningslovens § 5 D ikke forhøjes med 15 pct. efter afskrivningslovens § 5 D, stk. 4.

Ifølge afskrivningslovens § 5 D kan driftsmidler, der er anskaffet i perioden 30. maj 2012-31. december 2013, afskrives med 115 pct. af anskaffelsessummen. For at undgå misbrug, ved at driftsmidlet udelukkende blev anskaffet for at opnå en forhøjelse af afskrivningsgrundlaget og derefter solgt, gælder en værnsregel om, at afståelsessummen også skal forhøjes med 15 pct. ved afståelser til og med den 31. december 2017.

Ved den foreslåede undtagelse fra de almindelige regler er der henset til, at der ved omdannelser m.v. fra en pensionskasse til et livsforsikringsselskab som udgangspunkt ikke foretages den form for afståelse af aktivet, der søges undgået med værnsreglen i afskrivningslovens § 5 D, stk. 4. Hertil kommer, at der ved omdannelser m.v. fra en pensionskasse m.v. til et livsforsikringsselskab ikke er mulighed for at succedere i den særlige afskrivningssaldo efter afskrivningslovens § 5 D i modsætning til ved omstruktureringer, hvor der ikke skiftes beskatningsform efter pensionsafkastbeskatningsloven. Endelig er der henset til, at de pågældende aktiver ikke er anskaffet med viden om den foreslåede undtagelse.

For at undgå, at en pensionskasse m.v., der omdannes m.v. til et livsforsikringsselskab efter pensionsafkastbeskatningslovens § 18, kan undgå beskatning efter afskrivningslovens § 5 D, hvis det afstår driftsmidlet efter omdannelsen, men før den 1. januar 2018, foreslås det, at der skal opgøres en skatteforpligtelse svarende til, hvad afskrivningslovens § 5 D ville have medført af merbeskatning, hvis den havde fundet anvendelse ved omdannelsen m.v. til livsforsikringsselskab. Hvis driftsmidlet afstås inden den 1. januar 2018, medregnes skatteforpligtelsen til pensionsafkastskatten for livsforsikringsselskabet for det indkomstår, hvor driftsmidlet afstås.

Det bemærkes i den forbindelse, at et livsforsikringsselskab fortsat vil kunne succedere i pensionskassens uudnyttede negative skat, hvis betingelserne for succession efter reglerne i pensionsafkastbeskatningslovens § 18 er opfyldt.

Til nr. 3

Pensionsafkastbeskatningslovens § 15, stk. 2-8, indeholder reglerne for opgørelse af gevinst eller tab på forskellige aktiver, herunder ved afhændelse af aktiverne. Det er således også denne bestemmelse, der finder anvendelse ved den endelige opgørelse af beskatningsgrundlaget ved ophør af skattepligten for en pensionskasse m.v., jf. pensionsafkast-

beskatningslovens § 24. For et livsforsikringselskab foretages den endelige opgørelse ved ophør af skattepligten på baggrund af lagerprincippet i pensionsbeskatningslovens § 8.

Ifølge pensionsafkastbeskatningslovens § 24, stk. 1, 3. pkt., skal et værdipapir ved den endelige opgørelse af beskatningsgrundlaget anses for afstået på tidspunktet for skattepligten ophør for et beløb svarende til handelsværdien på ophørstidspunktet.

Dette følger allerede af de generelle regler for opgørelse af gevinst eller tab ved afhændelse af aktiver i pensionsafkastbeskatningslovens § 15. Hertil kommer, at det ikke kan udelukkes, at bestemmelsen kan give anledning til usikkerhed om, efter hvilke regler gevinst eller tab skal opgøres ved ophør af skattepligt for en pensionskasse m.v.

Det foreslås derfor at erstatte bestemmelsen med en generel bestemmelse om opgørelse af gevinst eller tab på aktiver og passiver ved ophør af skattepligten for en pensionskasse m.v. og et livsforsikringselskab. Efter forslaget anses aktiver og passiver for afstået på tidspunktet for skattepligten ophør for et beløb svarende til handelsværdien på ophørstidspunktet.

Det tydeliggøres herved, at aktiver og passiver ved ophør af skattepligten for en pensionskasse m.v. skal opgøres efter

samme principper som de generelle regler i pensionsafkastbeskatningslovens § 15 for gevinst eller tab ved afhændelse af aktiver eller passiver, dvs. anses for afstået på tidspunktet for skattepligten ophør for et beløb svarende til handelsværdien på ophørstidspunktet.

For livsforsikringselskaber medfører bestemmelsen en tydeliggørelse af det princip, som allerede følger af lagerprincippet i pensionsbeskatningslovens § 8, og som indebærer, at livsforsikringselskabet ved den endelige opgørelse af beskatningsgrundlaget i forbindelse med ophør af skattepligten skal anvende de ufordelte midler opgjort til markedsværdien på ophørstidspunktet.

Til nr. 4 og 5

Det foreslås, at ændringsforslag nr. 3 om opgørelse af gevinst eller tab på aktiver og passiver ved ophør af skattepligten for pensionsinstitutter tillægges virkning fra og med indkomståret 2016. Det foreslås herudover, at ændringsforslag nr. 2 om beskatning af genvundne afskrivninger ved omdannelse m.v. fra en pensionskasse m.v. til et livsforsikringselskab tillægges virkning for omdannelser m.v. med overdragelsesdato den 1. januar 2016 eller senere.

Dennis Flydtkjær (DF) Jan Rytkjær Callesen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Kim Christiansen (DF)

Peter Kofod Poulsen (DF) René Christensen (DF) Louise Schack Elholm (V) Jan E. Jørgensen (V)

Kristian Pihl Lorentzen (V) Jacob Jensen (V) Preben Bang Henriksen (V) Britt Bager (V) Merete Riisager (LA) nfm.

Ole Birk Olesen (LA) Brian Mikkelsen (KF) Per Husted (S) Jens Joel (S) Jeppe Bruus (S) Jesper Petersen (S)

Mattias Tesfaye (S) Peter Hummelgaard Thomsen (S) Thomas Jensen (S) fmd. Jesper Kiel (EL) Henning Hyllested (EL)

Josephine Fock (ALT) René Gade (ALT) Martin Lidgaard (RV) Lisbeth Bech Poulsen (SF) Jonas Dahl (SF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	47	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	9	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Bilag 1**Oversigt over bilag vedrørende L 45**

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsskema og høringssvar, fra skatteministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Supplerende høringsskema og høringssvar, fra skatteministeren
4	Fastsat tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	1. udkast til betænkning
6	Supplerende høringsskema og høringssvar, fra skatteministeren
7	Ændringsforslag, fra skatteministeren
8	2. udkast til betænkning